

Amager Strandvej, november 2020. Foto: MK

Værst: Amager Strandvej

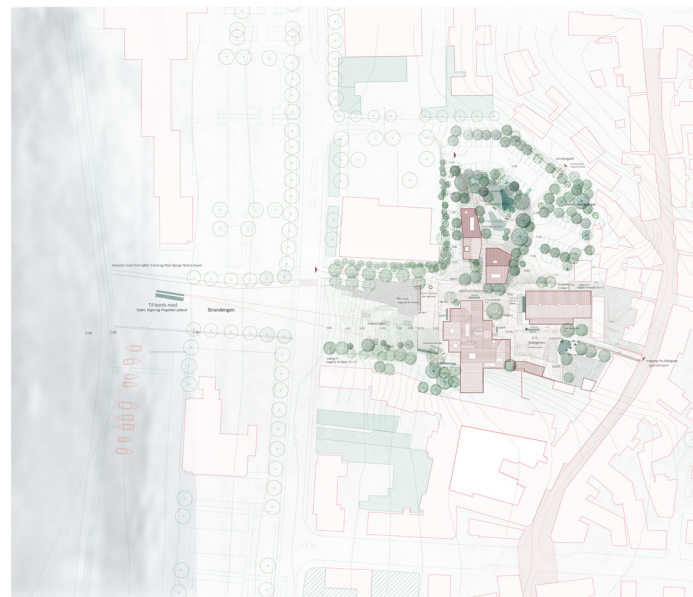
Amager Strandvej er et skrækeksempel på, hvordan det er gået helt galt med planlægningen over en periode på 20 år. Det begyndte virkelig godt med den fine boligbebyggelse af Vilhelm Lauritzen Arkitekter (opført i 2007), som er lav og ligger forskudt, så alle kan se ud over vandet og med en smuk haveplan. Og så er det bare gået ned ad bakke med det hele siden da.

Når man kører ad Amager Strandvej ud mod lufthavnen, så kommer man forbi et af de mest fantastiske rekreative områder, som København har fået inden for de sidste 30 år, nemlig den vidunderlige og folkelige Amager Strandpark (Hasløv & Kjærsgaard, 2005, red.). Vi kender det jo fra Arne Jacobsens Bellevue, hvor der også er bygget ud til strandarealer. Men nu ser vi på Amager Strandvej nogle gamle industrihuse, hvor der er blevet bygget lidt blandet kombineret med moderne huse med madkasser, altså altaner, der hænger uden på hele vejen. På trods af at vi har at gøre med et af de mest vindomsuste steder i København. Amager er fladt! Ingen af husene udtrykker nogen form for integration med stedet og forholdene, det er ikke nok bare at variere i murstenene. Det er frygteligt og en helt fejlslagen planlægning.

Poul Schülein er arkitekt MAA og partner i Arkitema Architects.

Boris Brorman Jensen

Maltfabrikken, situationsplan. Tegning: Kristine Jensens Tegnestue

Bedst: Maltfabrikken

Maltfabrikken i Ebeltoft er uden sammenligning det bedste, jeg har oplevet i år på arkitekturfronten (se også foregående opslag, red.). Jeg synes, den fremstår som et eksemplarisk restaurerings- og omdannelsesprojekt og som et virkelig godt eksempel på, hvordan man blander forskellige funktioner. Der er et byarkiv, værksteder, kulturscener, café, bryggeri, butikker og sågar en skaterbane, og det betyder, at man får inviteret en masse forskellige grupper af mennesker ind, som gør, at det ikke kun er markedsplads og musik, som er omdrejningspunkt for livet i bygningerne.

Samtidig lykkedes det at redde det smukke bygningsanlæg fra et mere kynisk investorprojekt.

Så her langt fra storbyens mange ressourcer er et eksempel på, hvordan gode kræfter er gået sammen om at skabe et sted for alle. Det har selvfølgelig taget lang tid, men det var ikke blevet til noget uden en hel masse ildsjæle. Der er privat fondsstøtte med, men det er lokale, engagerede mennesker, som har skabt dette sted sammen med fremsynede politikere, foreninger og andre, der har holdt fast i en god idé og gennemført en lang, sej kamp med et fantastisk resultat. Det her er strategisk byomdannelse, der kærer sig om eksisterende kulturmiljøer og samtidig løfter dem ind i en ny urban situation.

Jeg bor i dag i Risskov. Men Maltfabrikken får mig seriøst til at overveje, om jeg ikke burde flytte til Ebeltoft.

Værst: Supersygehus i Skejby

Noget af det, der går mig på for tiden, er et projekt, som har været undervejs i endnu længere tid end Maltfabrikken, og som næppe får en egentlig åbningsdato. Og det er det nye supersygehus i Skejby (Aarhus Universitetshospital, red.).

Det er en gigantisk milliardinvestering, som både er en klog og gennemtænkt sundhedspolitisk løsning. Men jeg kan simpelthen ikke finde nogen som helst rester af arkitektonisk kvalitet i hverken bygningerne eller den fysiske plan. Det er simpelthen noget af det mest triste byggeri i hele Skejby industri kvarter. Isoleret af livsforladte omfartsveje og helt umuligt at finde rundt i. Jeg synes, det ligner en dødfødt fabrik i Nowa Huta, af den type som normalt er pakket ind i pigtråd. Jeg ved godt, at staten fattes penge, og at man hellere vil bruge de sparsomme ressourcer på lønninger til personale og på nyt avanceret udstyr, det er selvfølgelig vigtigt, men jeg tænker bare på den utrolig store gavn, som Aarhus snart kommer til at få af det gamle kommunehospital, som nu er under omdannelse. Det blev opført i en tid, hvor vi havde endnu færre ressourcer end i dag, og hvor der var mindst lige så meget behov for at hjælpe de syge. Det er jo ikke et ekstravagant byggeri, men det kan næsten ubesværet bygges om til en ny levende bydel og blive et arkitektonisk Kinderæg til hele byen.

Til gengæld kan jeg ikke i min vildeste fantasi se for mig, hvordan konglomeratet ude i Skejby på nogen måde skal kunne bidrage til andet end nedbrydningsopgaver ude i fremtiden. Vi bruger rigtig mange ressourcer på at kurere folk, der er syge, men alt for få på at finde ud af, hvordan udformningen af vores byer og bygninger kan gavne folkesundheden og forhindre os i at komme på hospitalet.

Aarhus Universitetshospital, Skejby Foto: AUH

Boris Brorman Jensen er arkitekt MAA og ph.d.

Mette Marie Kallehauge

Ballum. Foto: Jens M. Lindhe

Bedst: Restaurering af huse i Ballum

Genopdagelse af værdien i lokal byggeskik. På grund af coronaen tog min familie i foråret ikke på rejse i udlandet, som vi plejer. Vi lejede i stedet for et hus i Ballum ved Vadehavet. Jeg har ikke været i Sønderjylland eller ved Vadehavet, siden jeg var barn, så det stod højt på listen, og der var nogle arkitekturværker, jeg gerne ville se, bl.a. Dorte Mandrups Vadehavscenter.

Ballum er en lille landsby, og jeg anede intet om byen, inden vi tog afsted. For nogle år siden er alle husene blevet restaureret med støtte fra A.P. Møller Fonden og dermed ført tilbage til den oprindelige byggeskik. At bo der og bevæge sig mellem byen og havet var en arkitektonisk oplevelse, men på et helt andet plan end en værkoplevelse. Landsbyen ligger nærmest på en forhøjning i forhold til det åbne marskland, og det var en helt særlig oplevelse at se den måde, landsbyens huse er organiseret på, hvordan de alle forholder sig til landskabet, Vadehavet og den enorme himmel ovenover: historie, landskab og arkitektur som en helhed, der gav et sug i maven. Det var virkelig oplevelsen af, hvad arkitektur er. Jeg kan ikke huske ret mange af den slags oplevelser, siden jeg så Ronchamp af Le Corbusier. Det er en vild sammenligning, men der er virkelig noget helt enestående på færde i det område af Danmark. Sommerhuset, vi boede i, er tegnet af Vandkunsten og er en moderne fortolkning af den lokale byggeskik – en længe og store stråttækte tagflader, der næsten når jorden – og med moderne elementer med store panoramavinduer, der skabte en enestående forbindelse til markerne, Vadehavet og Rømø overfor. Det var fantastisk. Vores tur var en genopdagelse af, hvad man taler om, når man taler om stedets ånd.